

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 47/23

2023 m. kovo 16 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-174/21 *Komisija / Bulgarija (įsipareigojimų neįvykdymas dukart – Oro tarša KD₁₀)*

Pirmasis Komisijos ieškiny s dėl įsipareigojimų neįvykdymo dukart oro taršos srityje yra nepriimtinas

2018 m. pabaigoje Bulgarijai išsiųstame oficialiame pranešime Komisija nepareišė priekaišto ir pakankamai aiškiai neįrodė, kad 2017 m. Teisingumo Teismo sprendimas, kuriame pripažįstamas įsipareigojimų neįvykdymas, per tą laiką vis dar nebuvo įvykdytas

Oro kokybės direktyva¹ įpareigoja valstybes nares laikytis tam tikrų oro teršalų koncentracijos aplinkos ore ribinių verčių, o jų viršijimo atvejais reikalauja, kad valstybės narės patvirtintų oro kokybės planus, kad viršijimo laikotarpis būtų kuo trumpesnis.

2017 m. balandžio 5 d. paskelbtame Sprendime *Komisija / Bulgarija*² Teisingumo Teismas nusprendė, kad Bulgarija neįvykdė minėtų įsipareigojimų³.

Paskelbus Sprendimą *Komisija / Bulgarija*, Komisija 2018 m. lapkričio 9 d. pagal SESV 260 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytą procedūrą⁴ išsiuntė Bulgarijai oficialų pranešimą. Tame pranešime Komisija pripažino, kad Bulgarija vis dar nesiėmė priemonių, būtinų nutraukti Teisingumo Teismo 2017 m. sprendime konstatuotus pažeidimus. Ji paragino šią valstybę narę pateikti savo pastabas per oficialiame pranešime nustatytą terminą (toliau – referencinė diena), t. y. 2019 m. vasario 9 d., ir informuoti ją apie per tą laiką galbūt padarytą pažangą.

Kadangi Bulgarijos atsakymai netenkino, Komisija kreipėsi į Teisingumo Teismą su ieškiniu dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagal SESV 260 straipsnio 2 dalį (toliau – ieškiny s dėl įsipareigojimų neįvykdymo dukart), kad būtų pripažinta, kad ši valstybė narė neįvykdė šio sprendimo, ir nurodyta jai sumokėti vienkartinę baudą ir baudą už kiekvieną dieną iki visiško Teisingumo Teismo sprendimo įvykdymo.

Teisingumo Teismo vertinimas

Šios dienos sprendime Teisingumo Teismas mano, kad oficialaus pranešimo išsiuntimas ikiteisminėje procedūroje pagal SESV 260 straipsnio 2 dalį reiškia, kad Komisija gali pagrįstai pareikšti priekaištą dėl neįvykdytos pareigos imtis būtinų priemonių Teisingumo Teismo sprendimui įvykdyti, antraip būtų pažeisti teisinio saugumo reikalavimai.

¹ 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (OL L 152, 2008, p. 1).

² 2017 m. balandžio 5 d. Sprendimas *Komisija / Bulgarija*, C-488/15.

³ Konkrečiau kalbant, įsipareigojimai, išplaukiantys iš Direktyvos 2008/50 13 straipsnio 1 dalies, 23 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir XI priedo.

⁴ Remiantis SESV 260 straipsnio 1 ir 2 dalimis, valstybė narė, kurios atžvilgiu Teisingumo Teismas yra pripažinęs, kad neįvykdė vieno iš įsipareigojimų pagal Sutartis, privalo imtis būtinų priemonių Teisingumo Teismo sprendimui įvykdyti, o Komisija, jei mano, kad atitinkama valstybė narė nesiėmė tokių priemonių Teisingumo Teismo sprendimui įvykdyti, suteikusi tai valstybei galimybę pateikti savo pastabas, gali kreiptis į Teisingumo Teismą.

Atsižvelgiant į tai, kad ieškiniu dėl įsipareigojimų neįvykdymo dukart siekiama įsipareigojimų nevykdančią valstybę narę paskatinti įvykdyti sprendimą, **Teisingumo Teismas pažymėjo, kad per visą ikiteisminę procedūrą ir prieš išsiųsdama oficialų pranešimą Komisija privalo ne tik patikrinti, ar atitinkamas sprendimas per tą laiką buvo įvykdytas, ar ne, bet ir šiame oficialiame pranešime aiškiai pareikšti priekaištą ir pateikti *prima facie* įrodymus, kad referencinę dieną sprendimas vis dar nebuvo įvykdytas.** Iš tiesų negalima pagrįstai priekaištauti valstybei narei pažeidus įsipareigojimą imtis priemonių, kad būtų vykdomas Teisingumo Teismo sprendimas, jei iš oficialaus pranešimo aiškiai nematyti, kad referencinę dieną pareiga įvykdyti šį sprendimą nuo jo paskelbimo vis dar nebuvo įvykdyta.

Šioje byloje Teisingumo Teismas pažymėjo, kad 2018 m. lapkričio 9 d. oficialiame pranešime **Komisija aiškiai nepareikšė priekaišto ir nepateikė *prima facie* įrodymų, kad 2017 m. balandžio 5 d. Sprendimas *Komisija / Bulgarija* referencinę dieną, t. y. 2019 m. vasario 9 d., dar nebuvo įvykdytas.**

Iš tiesų minėtame pranešime Komisija nurodė, kad iki 2014 m. tame sprendime nustatyti pažeidimai, kiek jie susiję su jame nurodytomis zonomis ir aglomeracijomis, ir toliau tęsėsi 2015 ir 2016 m. Vis dėlto ji nepateikė nei išsamių paaiškinimų, nei faktinių aplinkybių analizės, kuriuose būtų nurodyta, kad per šiuos dvejus metus konstatuota situacija išliko ir nebuvo aiškaus pagerėjimo laikotarpiu nuo sprendimo paskelbimo 2017 m. balandžio 5 d. iki referencinės dienos, 2019 m. vasario 9 d., todėl būtina imtis priemonių minėtam sprendimui įvykdyti.

Taigi, Teisingumo Teismo manymu, nei tai, kad šie įsipareigojimai nebuvo vykdomi nuo laikotarpio, dėl kurio priimtas Teisingumo Teismo sprendimas, pabaigos, t. y. nuo 2014 m., iki paskesnio, bet iki sprendimo paskelbimo datos, laikotarpio, t. y. 2015 ir 2016 m., nei tame sprendime Teisingumo Teismo nurodytas sistemingas ir nuolatinis minėtų įsipareigojimų neįvykdymas automatiškai nereiškia, kad tiek minėto sprendimo paskelbimo dieną, tiek referencinę dieną jis dar turėjo būti įvykdytas, todėl Bulgarijai buvo galima priekaištauti, kad nesiėmė visų priemonių, reikalingų jam įvykdyti.

Taigi oficialiame pranešime nenurodžiusi ir *prima facie* aiškiai neįrodžiusi būtinos sąlygos, kad 2017 m. balandžio 5 d. Sprendimas *Komisija / Bulgarija* referencinę dieną dar nebuvo įvykdytas, kiek tai susiję su šiame pranešime nurodytomis zonomis ir aglomeracijomis, Komisija nepateikė pagrįsto priekaišto, kad Bulgarija neįvykdė įsipareigojimo imtis priemonių šiam sprendimui įvykdyti. Teisingumo Teismas iš to padarė išvadą, kad Komisijos ieškinys dėl įsipareigojimų neįvykdymo dukart yra nepriimtinas.

PASTABA: Ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo valstybei narei, kuri neįvykdė iš Sąjungos teisės kylančių įsipareigojimų, gali pareikšti Komisija arba kita valstybė narė. Teisingumo Teismui konstatavus, kad įsipareigojimai neįvykdyti, atitinkama valstybė narė privalo nedelsdama įvykdyti šį sprendimą.

Jeigu Komisija mano, kad valstybė narė neįvykdė sprendimo, ji gali pareikšti naują ieškinį dėl piniginių sankcijų taikymo. Tačiau, jei Komisijai nepranešama apie direktyvą į nacionalinę teisę perkeliančias nuostatas, jos prašymu Teisingumo Teismas gali paskirti piniginę sankciją jau pirmajame sprendime dėl įsipareigojimų neįvykdymo.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja [☎\(+352\) 4303 6005](tel:+35243036005).

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti [„Europe by Satellite“](#) [☎\(+32\) 2 2964106](tel:+3222964106).

Likite su mumis!

